

ANNAN SINUN LUKEA TÄMÄNKIN KIRJEITÄ 1958–1973

TOIMITTANUT TONI LAHTINEN 2012

Kirjekokoelman toimittaja Toni Lahtinen kirjoitti teoksen alkuun luvun ”Kirjallisuushistorialliset kuoret Timo K. Mukan kirjeisiin”. Lahtinen taustoittaa ”kirjekuorisaa” kirjeiden aiheita ja sisältöjä. Kirjeet kattavat Timo K. Mukan elämää lapsuusvuosista kirjailijan varhaiseen kuolemaan saakka.

Kirjeet on ryhmitelty tietyn aihepiirin tai elämäntilanteen mukaan lukuihin, joiden otsikot ovat suoria lainauksia Mukan kirjeistä. Kirjeiden vastaanottajat ovat lukuisia ja kirjava joukko ihmisiä, Lahtisen mukaan ”aina kirjailijan äidistä tasavallan presidenttiin”.

Kirjeitä on kokoelmassa 143, mikä on kuitenkin vain osa siitä, mitä Mukka on kirjoittanut. Monia on kadonnut vuosien varrella, ”tuhoutunut, hävinnyt tai unohnutun jonnekin”. Kokoelman nimi *Annan sinun lukea tämänkin* on lainaus kirjeestä, jonka Mukka on kirjoittanut kihlatulleen Tuula Pekkölälle 21. toukokuuta 1962 kotona Orajärvellä tai työmaalla Kolarissa. Kesäkuun alussa kuoli isä Eemeli Mukka. Seuraavana päivänä Timon oli ollut aikomus matkustaa Tuulan luokse Laukaaseen.

Ohessa on kerrottu, mistä kirjeestä on lainattu kirjekoelman kunkin luvun nimi ja kenelle tai mille taholle kirjoitettuja kirjeitä kyseinen luku sisältää.

”Olen tämän ikäni aikana kirjoitellut melko paljon”,

kirjoitti 15-vuotias Timo Mukka kotoa Orajärveltä kustantajalle 14.1.1960.

- Luku sisältää viisi kirjettä Arvi A. Karisto Oy:öön.

”Minun kuuluisi olla sinun luonasi”,

kirjoitti Timo Tuulalle työmaalta Kolarista 22.5.1962.

- Luku sisältää kuusi kirjettä Tuula Pekkölälle, yhden yhteiselle ystävälle, yhden äidille Lyyli Mukalle.

”Oheisena lähetän teille romaanikäsitteideni”,

kirjoitti Timo K. Mukka Orajärveltä Gummerus Oy:öön romaanikäsitteiden saatekirjeessä 26.4.1963.

- Luvussa on 62 kirjettä kustantamoihin, eniten Gummerukseen Rauno Ekholmille, Rauno Vellingille ja Vilho Vikstenille sekä WSOY:öön Jussi Lappalaiselle ja Vilho Vikstenille.

”En nyt osaa enempää kirjoittaa”

on lause Timon kirjeestä Anneli Pukemalle 6.4.1965 Kajaanista.

- Luvussa on 42 kirjettä tai korttia useille eri henkilöille ja tahoille, vastaanottajina muun muassa perheenjäseniä Lyyli Mukka, Hillevi Mukka, Jussi Mukka kirjailijoita Jorma Etto, Erno Paasilinna toimittajia Esko Jämsén, Anneli Pukema, Mikko Heikka opiskelijoita Liisa Sankari, Eeva Kiimala ja Marja-Leena Pohjolainen lukija Lauri Hinkkanen Suomen Kuvalehti, Kansan Tahto, Ajankohta, Pohjoiset Kirjailijat r.y. ja Suomen Kirjailijaliitto (jäsenhakemus).

”Erotessani Kirjailijaliitosta”

on lainaus Helsingin Sanomissa 26.11.1970 julkaistun avoimen kirjeen alkusanoista.

- Luku sisältää 10 laajaa kirjoitusta, osa julkaistu myös avoimina kirjeinä, vastaanottajina Suomen Kirjailijaliitto r.y. ja sen johtokunta, puheenjohtaja ja sihteeri, Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, Valtioneuvosto, Suomen puolueet ja lehdistö; kirjeet kirjailijatovereille Juhani Syrjä sekä Arvo Turtiainen ja Brita Polttila

”Mihin he haluaisivat minun ja perheeni muuttavan”

Kirje Orajärveltä Pellon kunnanhallitukselle 23.9.1970 sisälsi pyynnön häätöuhkauksen perumisiksi.

- Luku sisältää 11 kirjettä, vastaanottajina Pellon kunnanhallitus, Suomen Kulttuurirahaston hallitus, Lapin lääninhallitus, Valtion kirjallisuustoimikunta, Gunnar Korhonen (Finnair Oy), Erno Paasilinna. Kirjeessä Kalervo Palsalle 7.12.1971 Mukka ilmoitti perheen uuden asunnon osoitteen Rovaniemellä.

”En ole kenellekään sanonut”

on lainaus Mukan kirjeestä Orajärveltä 24.11.1970 Julkisen sanan neuvostoon.

Kirjeen sisältönä on vetoamus Hymy-lehteen kohdistettavista toimista oikaisujen ja anteeksipyyntöjen esittämiseksi väärin ja vahingoittavien lausuntojen vuoksi lehtijutuissa.

- Luku sisältää lisäksi postikortit Bad Elsteristä Rovaniemelle 30.11.1972 Jussi Mukalle ja 7.12.1972 Tuula Mukalle. Kirjeessä 2.1.1973 Rovaniemeltä eduskunnan oikeusasiamies Kaarlo L. Ståhlbergille on kantelu Lehtimiehet Oy:n rikollisesta julkaisutoiminnasta ja vetoamus yksilön henkisen ja ruumiillisen koskemattomuuden turvaamiseksi lainsäädännöllä sellaiselta julkaisutoiminnalta, joka loukkaa yleistä moraalista ja hyviä tapoja. Presidentti Urho Kekkoselle Mukka kirjoitti 18.1.1973 esittäen pyynnön ja vetoamisen, ettei Lehtimiehet Oy:öön kohdistuva kantelu peittyisi spekulointiin sananvapaudesta.

Presidentin vastaus, tapahtumain kulku ja välillinen tulos, joka on tunnettu Lex Hymynä ja Lex Mukkana, selostetaan kirjekoelmassa.